

İcra ve İlam Vekalet Ücreti Ödemesinde KDV Tevkifatı

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	64597866-130-9597
Tarih	09.06.2022

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : E-64597866-130-9597

09.06.2022

Konu : İcra ve İlam Vekalet Ücreti Ödemesinde KDV Tevkifatı

İlgi : ... tarihli özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Şirketinizin taraf olduğu ve kaybedilen davalarda karşı taraf avukatına ilam vekalet ücreti ve icra vekalet ücreti olmak üzere iki tür vekalet ücreti ödenebildiği, dava sürecinin takibine ilişkin bedelin ilam vekalet ücreti olduğu, icra vekalet ücretinin ise söz konusu ilamın yerine getirilmesi amacıyla başlatılan icra takibi sebebi ile karşı taraf avukatı lehine doğan tutarı ifade etmekte olduğu, karşı taraf avukatının davada hak kazandığı ilam vekalet ücreti ve varsa diğer alacaklarının tahsili için icra dairesi nezdinde takip başlatarak aynı dosya için hem ilam hem de icra vekalet ücreti alabildiği belirtilerek karşı taraf icra ve ilam vekalet ücretlerinin bir bütün olarak değerlendirilerek 2.000.-TL'lik tevkifat uygulama sınırında topluca dikkate alınıp alınmayacağı ile icra ve ilam vekalet ücretlerinin (ayrı ayrı veya birlikte) ne şekilde belgelendirilmesi gerektiği hususunda görüş talep edilmektedir.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN:

Bilindiği üzere, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinin birinci fıkrasında, "Bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir." hükmü uyarınca vergi sistemimiz, mükelleflerin mal teslimi, hizmet ifası ve diğer muameleler sebebiyle bir vesika düzenlenmesini benimsemiş olup, söz konusu işlemlerin esas itibarıyla mezkûr Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde yer alan belgelerden herhangi birisi ile tevsik edilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, aynı Kanunun 236 ncı maddesinde, serbest meslek erbabının mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşterinin de bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetinde olduğu hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, 356 ve 375 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerine göre, icra dairelerince borçludan alınarak müvekkili adına takibat yapan alacaklı taraf avukatına ödenmesine karar verilen avukatlık (vekalet) ücretlerinin avukata ödendiği anda, avukat tarafından borçlu adına serbest meslek makbuzu düzenlenmesine yönelik açıklamalar yer almaktadır.

Bunun yanı sıra, 311 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "Vekalet ücreti ödemelerinde belge düzeni" başlıklı 26 ncı maddesinde de,

"(1) 213 sayılı Kanunun 236 ncı maddesinde, serbest meslek erbabının, mesleki faaliyetine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim ederek bir nüshasını müşteriye vermek ve müşterinin de bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetinde olduğu hüküm altına alınmıştır.

(2) Vekalet ücretinin, borçlu (davayı kaybeden) tarafından, doğrudan avukata ödendiği durumlarda, avukat tarafından serbest meslek makbuzunun borçlu (davayı kaybeden) adına düzenlenmesi gerekmektedir.

(3) Vekalet ücretinin, borçlu (davayı kaybeden) tarafından, icra ve iflas müdürlükleri aracılığıyla avukata ödendiği durumlarda, avukat tarafından serbest meslek makbuzunun borçlu (davayı kaybeden) adına düzenlenmesi gerekmektedir. Bu durumda düzenlenen makbuzun bir nüshasının icra iflas müdürlüğüne verilmesine gerek bulunmamaktadır.

(4) Vekalet ücretinin, borçlu (davayı kaybeden) tarafından gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olan alacaklıya (davayı kazanan) ödenmesi halinde, alacaklı (davayı kazanan) tarafından borçlu (davayı kaybeden) adına fatura ve benzeri belgelerin düzenlenmesi gerekmektedir.

(5) Alacaklı (davayı kazanan) tarafından söz konusu vekalet ücretinin serbest meslek erbabı olan avukata ödenmesi halinde, avukat tarafından serbest meslek makbuzunun ödemeyi yapan alacaklı (davayı kazanan) adına düzenlenmesi gerekmektedir.

(6) Alacaklı (davayı kazanan) tarafından söz konusu vekalet ücretinin ücretli çalışanı olan avukata ödenmesi halinde ise ödemenin ücret bordrosu düzenlenmek suretiyle yapılması gerekmektedir."

açıklamaları yer almaktadır.

Bu bağlamda, mahkeme ilamına istinaden ödenen vekalet ücretleri ile icra ve iflas müdürlükleri aracılığıyla ödenen avukatlık (vekalet) ücretlerine ilişkin olarak, alacaklı taraf avukatı tarafından vekalet

cretinin tahsil edildiği anda tahsil edilen tutar üzerinden serbest meslek makbuzu düzenlenmesi icap etmekte olup, tahsilatın aynı kişiye verilmiş birden fazla hizmete ilişkin olması halinde serbest meslek makbuzunun her bir hizmet bakımından ayrı ayrı düzenlenmesine yönelik olarak Kanunen bir engel bulunmamaktadır.

Dolayısıyla, aynı kişiye veya kuruma verilen birden fazla hizmete ilişkin olarak aynı anda yapılan tahsilat için, verilen hizmet bazında ayrı ayrı serbest meslek makbuzu düzenlenmesi veya tek serbest meslek makbuzu düzenlenmesi ve makbuzda tahsilatın ilişkili olduğu hizmetlerin ayrı ayrı gösterilmesi mümkündür.

Ayrıca, 213 sayılı Kanunun 236 ncı maddesinde, tahsilatın dayanağı işlemin birden fazla olması bakımından serbest meslek makbuzunun tek veya her bir işleme yönelik tahsilat için ayrı ayrı düzenlenmesi yönünde herhangi bir ayırım veya sınırlama öngörülmemiş olmakla birlikte, aynı işleme/hizmete ilişkin olarak aynı anda yapılan tahsilat için birden fazla serbest meslek makbuzu düzenlenmesi mümkün değildir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı KDV Kanununun;

1/1 inci maddesinde, Türkiye'de yapılan ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu,

9/1 inci maddesinde, mükellefin Türkiye içinde ikametgâhının, işyerinin, kanunî merkezi ve iř merkezinin bulunmaması hallerinde ve gerekli görülen diğer hallerde Hazine ve Maliye Bakanlığının, vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla vergiye tabi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutabileceği

hüküm altına alınmıştır.

KDV tevkifat uygulamasının usul ve esaslarına KDV Genel Uygulama Tebliğinin (I/C-2.) bölümünde, kısmi tevkifat uygulamasına ilişkin açıklamalara ise anılan Tebliğin (I/C-2.1.3.) bölümünde yer verilmiştir.

Söz konusu Tebliğin (I/C-2.1.3.2.13) bölümünde, "KDV mükellefleri tarafından, 5018 sayılı Kanuna ekli cetveller kapsamındaki idare, kurum ve kuruluşlar, kanunla veya Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle kurulan kamu kurum ve kuruluşları, döner sermayeli kuruluşlar, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, bankalar, sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri, kanunla kurulan veya tüzel kişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları ile kalkınma ajanslarına ifa edilen ve Tebliğde özel olarak belirlenmeyen diğer bütün hizmet ifalarında (sağlık hizmet sunucuları tarafından verilen ve faturası Sosyal Güvenlik Kurumuna düzenlenen sağlık hizmetleri hariç) söz konusu alıcılar tarafından (5/10) oranında KDV tevkifatı uygulanır."

(I/C-2.1.3.4.1.) bölümünde, "Kısmi tevkifat uygulaması kapsamına giren her bir işlemin KDV dahil bedeli 2.000 TL'yi aşmadığı takdirde, hesaplanan KDV tevkifata tabi tutulmaz. Sınırın aşılması halinde ise tutarın tamamı üzerinden tevkifat yapılır.

Tespit edilen tutarı aşan işlemlerde KDV tevkifatı zorunluluğundan kaçınmak amacıyla bedel parçalara ayrılamaz, aynı işleme ait bedellerin toplamı dikkate alınarak bu sınırın aşılması halinde tevkifat yapılır.

Tevkifat zorunluluğundan kaçınmak amacıyla, birden fazla fatura düzenlenmek suretiyle bedelin parçalara bölündüğünün tespiti halinde vergi dairelerince, bütünlük arzettiği anlaşılan alımların toplamının yukarıda belirtilen sınırı aşıp aşmadığına bakılarak gerekli işlemler yapılır."

açıklamaları yer almaktadır.

Buna göre, ilam ve icra vekalet ücretinin aynı davaya ilişkin olması durumunda ilam ve icra vekalet ücretlerinin KDV dahil toplam tutarının 2.000 TL'yi aşması halinde KDV Genel Uygulama Tebliğinin (I/C-2.1.3.2.13.) bölümü kapsamında (5/10) oranında KDV tevkifatı uygulanması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 09.09.2026